

1

UDC 616.89

SPSIDE 40 (1) 1–84 (2012)

ISSN 0303-7908

SOCIJALNA PSIHIJARIJA SOCIAL PSYCHIATRY

ZAGREB

VOL. 40 – 2012

BROJ/NUMBER 1

SADRŽAJ – CONTENTS

IZVORNI ZNANSTVENI RADOVI/ORIGINAL SCIENTIFIC PAPERS

E. N. Gruber

Prilagodba i upotreba ljestvica namijenjenih mjerenju samostigmatizacije, osnaživanja-samopouzdanog doživljaja selfa i percepcije socijalnog obezvrjeđivanja i diskriminacije u osoba s psihičkim poremećajem u Republici Hrvatskoj

(Adjustment and utilization of scales intended for the measurement of self-stigmatization, empowerment of self-reliant experience of the self and perception of social devaluation and discrimination in individuals with mental disorders in the Republic of Croatia) 3

I. Tucak Junaković, A. Smolić-Ročak

Obrambeni mehanizmi u uzorku odraslih: prevalencija, spolne i dobne razlike

(Defence mechanisms in adult sample: the prevalence, sex and age differences) 17

B. Restek-Petrović, N. Orešković-Krezler, A. Bogović, M. Mihanović, M. Grah, V. Prskalo

Kvaliteta života osoba oboljelih od shizofrenije liječenih dugotrajnom psihodinamskom grupnom psihoterapijom

(Quality of life in schizophrenic patients treated with long-term psychodynamic group psychotherapy) ... 29

M. Bošnjak, S. Rusac

Izvori stresa volontera u socijalnoj skrbi

(Sources of stress in palliative care volunteers) 38

A. Bagarić, Z. Paštar

Liječenje ovisnika o kockanju – čimbenici koji utječu na terapijski uspjeh

(Therapy of gambling addicts – factors influencing therapeutic outcome)..... 46

PREGLED/REVIEW

N. Jakšić, D. Čuržik, M. Jakovljević

Antisocijalni poremećaj ličnosti i psihopatija – pregled suvremenih spoznaja

(Antisocial personality disorder and psychopathy – review of current knowledge) 57

STRUČNI RADOVI/PROFESSIONAL PAPERS

Z. Kušević, S. Mršić Husar, N. Prosinečki, A. Kulenović Somun, G. Babić, H. Vukušić, R. Gregurek

Odnos intenziteta posttraumatskog stresnog poremećaj izazvanog ratnom traumom i socijalne podrške
(The relation between the severity of PTSD caused by war trauma and social support)..... 70

D. Begić

Analiza članaka objavljenih u časopisu „Socijalna psihijatrija“ u razdoblju od 2001. do 2011. godine

(Analysis of articles published in the journal Socijalna psihijatrija 2001-2011)	76
PRIKAZ KNJIGE/BOOK REVIEW	81
UPUTE AUTORIMA/INSTRUCTIONS TO AUTHORS	83

Soc. psihijatrija Vol. 40 Br./No. 1 Str./pp.1-84 Zagreb, ožujak/March 2012.

Soc. psihijat., 40 (2012) 3 – 16

Izvorni znanstveni rad

PRILAGODBA I UPOTREBA LJESTVICA NAMIJENJENIH MJERENJU SAMOSTIGMATIZACIJE, OSNAŽIVANJA-SAMOPOUZDANOG DOŽIVLJAJA SELFA I PERCEPCIJE SOCIJALNOG OBEZVRJEĐIVANJA I DISKRIMINACIJE U OSOBA S PSIHIČKIM POREMEĆAJEM U REPUBLICI HRVATSKOJ

EMA NIČEA GRUBER

Neuropsihijatrijska bolnica „Dr. Ivan Barbot“, Popovača, Hrvatska

Prikazan je postupak prilagodbe i upotreba ljestvica namijenjenih mjerenju samostigmatizacije, osnaživanja – samopouzdanog doživljaja selfa i percepcije socijalnog obezvrjeđivanja i diskriminacije za osobe s psihičkim poremećajima u Republici Hrvatskoj. Vrijednosti pouzdanosti i valjanosti ljestvica dobivene u istraživanju ukazuju da prilagođene ljestvice mogu biti korisno sredstvo za daljnja istraživanja na ispitanicima u Hrvatskoj. Nadalje, pokazalo se da tri promatrane kategorije međusobno koreliraju na način da što je veća percepcija socijalne okoline kao diskriminirajuće i obezvrjeđujuće od strane osobe s psihičkim poremećajem, to je veća razina samostigmatizacije u osobe, a što je veća razina samostigmatizacije, to je u osobe manje osnaživanje – samopouzdanost doživljaja selfa. Povezano s rezultatima dobivenima upotrebom ponderiranih ljestvica na uzorku ispitanika, ispitanici iskazuju nisku razinu samostigmatizacije, umjerenu razinu osnaživanja – samopouzdanog doživljaja selfa a socijalnu okolinu percipiraju kao umjereno diskriminirajuću i obezvrjeđujuću prema mentalno oboljelima, što su bolji rezultati od dosadašnjih istraživanja, a može ih se možda objasniti činjenicom da su ispitanici bili uključeni u programe nevladinih organizacija civilnog sektora eksplicitna svrha kojih jest unaprjeđenje mentalnog zdravlja te povećanje kvalitete života osoba s psihičkim poremećajima kao i članova njihovih obitelji.

Ključne riječi:

mjerenje samostigmatizacije, mjerenje osnaživanja – samopouzdanog doživljaja selfa, mjerenje percepcije socijalnog obezvrjeđivanja i diskriminacije

Adresa za dopisivanje:

Dr. sc. Ema Ničea Gruber, dr. med.
Neuropsihijatrijska bolnica „Dr. I. Barbot“
Jelengradska 55
44317 Popovača, Hrvatska
E-pošta: emagruber2000@yahoo.com

SUMMARY

ADJUSTMENT AND UTILIZATION OF SCALES INTENDED FOR THE MEASUREMENT OF SELF-STIGMATIZATION, EMPOWERMENT OF SELF-RELIANT EXPERIENCE OF THE SELF AND PERCEPTION OF SOCIAL DEVALUATION AND DISCRIMINATION IN INDIVIDUALS WITH MENTAL DISORDERS IN THE REPUBLIC OF CROATIA

E. N. GRUBER

Dr Ivan Barbot Neuropsychiatric Hospital, Popovača, Croatia

Adaptation of the Internalized Stigma of Mental Illness (ISMI) scale, the Boston University Empowerment Scale and Perceived Discrimination and Devaluation scale for use in a Croatian sample is presented. The values of reliability and validity suggest that adapted scales could be useful for future research in individuals with mental disorder in Croatia. Furthermore, the level of perceived discrimination was found to correlate with the level of self stigma and the level of empowerment. Also, study participants were found to have a low level of self stigma, moderate level of empowerment and moderate level of perceived discrimination, which is better in comparison with a previous research, perhaps because the participants in the current study were members of civil society associations that are conducting programs and activities to improve mental health and quality of life.

Key words:

Internalized Stigma of Mental Illness scale, Boston University Empowerment scale and Perceived Discrimination and Devaluation scale

Soc. psihijat., 40 (2012) 17 – 28

Izvorni znanstveni rad

OBRAMBENI MEHANIZMI U UZORKU ODRASLIH: PREVALENCIJA, SPOLNE I DOBNE RAZLIKE

IVANA TUČAK JUNAKOVIĆ i ANĐELA SMOLIĆ-ROČAK

Sveučilište u Zadru, Odjel za psihologiju, Zadar, Hrvatska

Svrha istraživanja bila je ispitati prevalenciju te spolne i dobne razlike u zastupljenosti obrambenih mehanizama u nekliničkom uzorku odraslih osoba. U istraživanju je sudjelovalo 210 ispitanika u dobi od 26 do 60 godina. Obrambeni mehanizmi ispitani su Upitnikom obrambenih stilova (DSQ-40) koji procjenjuje 20 obrambenih mehanizama i tri opća obrambena stila (zreli, nezreli i neurotski). Ovo je prva primjena DSQ-40 upitnika na uzorku odraslih osoba u Hrvatskoj. Faktorska struktura upitnika utvrđena u ovoj preliminarnoj primjeni na uzorku odraslih u nas nije u skladu s originalnom trofaktorskom strukturom, što, međutim, pokazuju i brojne ranije primjene DSQ-40 upitnika u drugim zemljama. Utvrđeni koeficijenti pouzdanosti podljestvica zrelih, nezrelih i neurotskih mehanizama također su slični onima dobivenima u ranijim primjenama upitnika. Sukladno teorijskim pretpostavkama o razvoju i sazrijevanju obrambenih mehanizama s dobi pokazalo se da ispitanici ovoga uzorka najviše koriste zrele, zatim neurotske, a najmanje nezrele obrane. Ispitivanje spolnih razlika pokazalo je da žene značajno više koriste neurotske, a muškarci značajno više nezrele obrane. Učestalost korištenja pojedinih obrambenih mehanizama i stilova nije značajno korelirala s dobi ispitanika ovoga uzorka. Dobne razlike između mladih i sredovječnih odraslih utvrđene su samo za racionalizaciju i supresiju. Oba obrambena mehanizma češće su koristile osobe srednje odrasle dobi.

Ključne riječi: Upitnik obrambenih stilova DSQ-40, odrasla dob, spolne razlike

Adresa za dopisivanje:

Doc. dr. sc. Ivana Tucak Junaković
Odjel za psihologiju
Sveučilište u Zadru
Obala kralja Petra Krešimira IV. br. 2
23000 Zadar, Hrvatska
E-pošta: itucak@unizd.hr

SUMMARY

DEFENSE MECHANISMS IN ADULT SAMPLE: THE PREVALENCE, SEX AND AGE DIFFERENCES

I. TUCAK JUNAKOVIĆ and A. SMOLIĆ-ROČAK

Department of Psychology, University of Zadar, Zadar, Croatia

The purpose of the study was to examine the prevalence, and sex and age differences in the use of defense mechanisms in a non-clinical sample of adults. A total of 210 subjects aged 26-60 were included in the study. Defense mechanisms were measured by the Defense Style Questionnaire (DSQ-40), which assesses 20 defense mechanisms and three general defense styles (mature, immature and neurotic). It was the first application of DSQ-40 in a Croatian adult sample. The factor structure of the questionnaire derived in this preliminary use in a Croatian adult sample was not in accordance with the original three-factor structure, but it was also employed in many earlier administrations of DSQ-40 in other countries. The Cronbach alpha coefficients of mature, immature and neurotic defense subscales were also similar to those obtained in earlier administrations of the questionnaire. In line with theoretical assumptions about the development and maturation of defense mechanisms with age, the subjects in this sample mostly used mature, followed by neurotic, and least frequently immature defense. Testing sex differences showed women to use neurotic defenses significantly more often than men, while men used immature defenses more often than women. In this sample, the use of defense mechanisms and styles did not correlate significantly with subject age. Age differences between young and middle-aged adults were established for rationalization and suppression only. Both defenses were used more frequently by middle-aged adults.

Key words: Defense Style Questionnaire DSQ-40, adulthood, sex differences

Soc. psihijat., 40 (2012) 29 – 37

Izvorni znanstveni rad

KVALITETA ŽIVOTA OSOBA OBOLJELIH OD SHIZOFRENIJE LIJEČENIH DUGOTRAJNOM PSIHODINAMSKOM GRUPNOM PSIHOTERAPIJOM

BRANKA RESTEK-PETROVIĆ, NATAŠA OREŠKOVIĆ-KREZLER¹, ANAMARIJA BOGOVIĆ, MATE
MIHANOVIĆ, MAJDA GRAH i VATROSLAV PRSKALO

Psihijatrijska bolnica „Sveti Ivan“ i ¹Privatna psihijatrijska ordinacija, Zagreb, Hrvatska

Grupna psihoterapija danas je općeprihvaćena i široko primjenjivana metoda u bolničkim i ambulantnim uvjetima. Niz istraživanja pokazuje da grupna psihoterapija pozitivno utječe na funkcioniranje oboljelih od psihotičnih poremećaja u smislu poboljšanja kognitivnog, emocionalnog i socijalnog funkcioniranja te općenito postizanja bolje kvalitete života. Cilj je rada usporediti kvalitetu života oboljelih od shizofrenije uzevši u obzir njihovo participiranje u grupnoj psihodinamskoj psihoterapiji i ispitanika bez psihijatrijskih poremećaja. U istraživanju je sudjelovalo 53 bolesnika s dijagnozom shizofrenije koji su podijeljeni u tri skupine. Prvu skupinu činili su oboljeli od shizofrenije koji su završili psihodinamsku grupnu psihoterapiju nakon čega su u redovnom ambulantom tretmanu, drugu oni koji sudjeluju u dugogodišnjoj psihodinamskoj grupnoj psihoterapiji, a u trećoj su skupini bili oboljeli koji nisu liječeni metodom grupne psihodinamske psihoterapije. Svi su bolesnici uzimali antipsihotičnu farmakoterapiju. Četvrtu skupinu činilo je 20 ispitanika bez psihijatrijskog poremećaja. Za procjenu kvalitete života korištena je Ljestvica kvalitete življenja. Rezultati ukazuju da oboljeli od shizofrenije liječeni psihodinamskom grupnom psihoterapijom imaju bolju kvalitetu života u odnosu na skupinu koja nije liječena tom metodom, te ukazuju da se skupina oboljelih od shizofrenije aktualno uključenih u višegodišnju grupnu psihoterapiju statistički značajno ne razlikuje u tom pogledu u odnosu na zdrave ispitanike.

Ključne riječi: kvaliteta života, psihodinamska grupna psihoterapija, shizofrenija

Adresa za dopisivanje:

Dr. sc. Branka Restek-Petrović, dr. med.

Psihijatrijska bolnica "Sveti Ivan"

Jankomir 11

10000 Zagreb, Hrvatska

E-pošta: branka.restek-petrovic@pbsvi.hr

SUMMARY

QUALITY OF LIFE IN SCHIZOPHRENIC PATIENTS TREATED WITH LONG-TERM PSYCHODYNAMIC GROUP PSYCHOTHERAPY

B. RESTEK-PETROVIĆ, N. OREŠKOVIĆ-KREZLER¹, A. BOGOVIĆ, M. MIHANOVIĆ, M. GRAH and V. PRSKALO

Sveti Ivan Psychiatric Hospital and ¹Private Surgery, Zagreb, Croatia

Group psychotherapy is a generally accepted and widely practiced therapeutic method in both inpatient and outpatient settings, and an effective method of treatment for the population of schizophrenic patients. The aim of this study was to assess the quality of life in schizophrenic patients, taking in consideration their participation in outpatient, long-term psychodynamic group psychotherapy. The study included 53 patients diagnosed with schizophrenia, divided into three groups. Group 1 consisted of patients who had completed their treatment in psychodynamic group psychotherapy and were on regular outpatient treatment; group 2 included patients currently participating in the psychodynamic group psychotherapy; and group 3 consisted of schizophrenic patients who had never been treated with psychodynamic group psychotherapy. All patients were taking medication. Group 4 included 20 subjects without psychiatric disorders. The quality of life scale was used to assess the quality of life. Study results suggested that psychodynamic group psychotherapy improved the subjective quality of life in schizophrenic patients, and that the group of schizophrenic patients included in current long-term group psychotherapy did not differ significantly in this aspect as compared to healthy subjects.

Key words: quality of life, psychodynamic group psychotherapy, schizophrenia

IZVORI STRESA KOD VOLONTERA U PALIJATIVNOJ SKRBI

MATEA BOŠNJAK i SILVIA RUSAC

Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska

Svaka osoba ima pravo na dostojan način dočekati kraj života. Ponekad to nije moguće zbog okolnosti bolesti i nedostatka resursa iz okoline. Tu ključnu ulogu ima palijativna skrb koja preuzima brigu za oboljelu osobu i članove njene obitelji. Pružatelji pomoći usmjereni su na: kontrolu simptoma bolesti, pružanje psihološke, duhovne i socijalne potpore korisnicima i pružanje potpore u procesu žalovanja. Dosadašnja istraživanja pokazala su da su pomažuće profesije zbog prirode i karakteristika svoga posla uvelike izložene stresu. S obzirom na navedeno, cilj ovog rada bio je ispitati izvore profesionalnog stresa i njegove znakove kod volontera u palijativnoj skrbi (N=8). Rezultati kvalitativne analize pokazali su da se kao izvori profesionalnog stresa javljaju radno okruženje i radne uloge. Budući da je ovo područje rada u Hrvatskoj još nedovoljno istraženo dobiveni rezultati mogu se koristiti kao polazna točka i smjernica za daljnja istraživanja.

Ključne riječi: palijativna skrb, profesionalni stres, znakovi stresa.

Adresa za dopisivanje:

Doc. dr. sc. Silvia Rusac

Sveučilište u Zagrebu

Pravni fakultet

Studijski centar socijalnog rada

Nazorova 51

10000 Zagreb, Hrvatska

E-pošta: srusac@pravo.hr

SUMMARY

SOURCES OF STRESS IN PALLIATIVE CARE VOLUNTEERS

M. BOŠNJAK and S. RUSAC

University of Zagreb, Faculty of Law, Study Center for Social Work, Zagreb, Croatia

Every person has the right to wait for the end of his/her life in a dignified way. Sometimes it is not possible because of the disease circumstances and lack of resources from the environment. In these cases, the main role has palliative care that takes care for the ill person and members of his/her family. Caregivers are focused on the control of disease symptoms, giving psychological, spiritual and social support to the client and in the grieving process. Previous studies have shown that helping professions are greatly exposed to stress because of the nature and characteristics of their job. As the aim of the study was to examine the sources of professional stress and their symptoms (n=8). Results of qualitative analysis showed the sources of professional stress to occur in the work environment and during their work. Since this area of work has been insufficiently explored in Croatia, the results obtained can be used as a starting point and guidance for further research.

LIJEČENJE OVISNIKA O KOCKANJU – FAKTORI KOJI UTJEČU NA TERAPIJSKI USPJEH

ANTE BAGARIĆ i ZVONIMIR PAŠTAR

Klinika za psihijatriju Vrapče, Zagreb, Hrvatska

Ovisnost o kockanju je važan psihijatrijski poremećaj. Postoje brojne kontroverze oko naziva poremećaja, klasifikacije, etiologije, a posebno oko terapije toga poremećaja. U radu istražujemo koji čimbenici i na koji način utječu na terapijski uspjeh. Pokazali smo da su vrlo važni čimbenici postojanje komorbiditeta, aktivnost ovisnika u terapijskom programu, te uključenost članova obitelji. Terapijski je uspjeh bolji kod ispitanika koji su: mlađi, muškarci, zaposleni, u braku, kockaju kraće, imaju blaži poremećaj, kockaju na više načina.

Ključne riječi: ovisnost o kockanju, terapijski uspjeh

Adresa za dopisivanje:

Ante Bagarić, dr. med.

Klinika za psihijatriju Vrapče

Bolnička 32

10000 Zagreb, Hrvatska

E-pošta: ante.bagaric@yahoo.com

SUMMARY

THErapy OF GAMBLING ADDICTS – FACTORS INFLUENCING THERAPEUTIC OUTCOME

A. BAGARIĆ and Z. PAŠTAR

Vrapče University Psychiatric Hospital, Zagreb, Croatia

Gambling addiction is an important psychiatric disorder. There are many controversies about the nomenclature, classification, etiology, and particularly therapy of this disorder. The aim of the study was to identify the factors influencing therapeutic outcome and the modality of this influence. Study results showed the existence of comorbidity, the level of active participation of addicts in a therapeutic program and involvement of family members to be very important factors. Better success was achieved in subjects who were younger, men, employed, married, gambled for a shorter period, suffered from a mild disorder, and those gambling in many ways.

Key words: gambling addiction, therapeutic outcome

ANTISOCIJALNI POREMEĆAJ LIČNOSTI I PSIHOPATIJA – PREGLED SUVREMENIH SPOZNAJA

NENAD JAKŠIĆ, DORIS ČURŽIK i MIRO JAKOVLJEVIĆ

Klinički bolnički centar Zagreb, Klinika za psihijatriju, Zagreb, Hrvatska

Antisocijalni poremećaj ličnosti i psihopatija se često smatraju sinonimima, no riječ je o dva povezana, ali ne istovjetna klinička entiteta. Dok je antisocijalni poremećaj formalna dijagnoza u DSM – IV, psihopatija je empirijski konstrukt najčešće mjerena Revidiranom ček listom za psihopate (PCL-R) s afektivno-interpersonalnom i socijalno-devijantnom dimenzijom, a svaka od njih prediktivna je za različite oblike ponašanja, uključujući vrste agresije. Njihove nejednakosti uključuju fokusiranost na objektivne bihevioralne kriterije u slučaju antisocijalnog poremećaja, njegovu veću zastupljenost u forenzičkoj populaciji te činjenicu da psihopatija bolje predviđa devijantne radnje i kriminalni recidivizam. Najveće dijagnostičko preklapanje postoji s ovisnosti o psihoaktivnim tvarima i narcisoidnim poremećajem ličnosti pri čemu antisocijalni poremećaj pokazuje veći komorbiditet s ostalim psihijatrijskim dijagnozama. Epidemiološke studije ukazuju na veću prevalenciju antisocijalnog poremećaja u općoj populaciji, a uočene su rodne razlike u intenzitetu psihopatskih osobina što je očekivano iz perspektive psihologije ličnosti. Etiološka istraživanja imaju bogatiju empirijsku tradiciju u slučaju psihopatije, a uključuju nalaze o širim genetskim predispozicijama u interakciji s okolinskim stresorima, specifičnim deficitima u afektivnom i kognitivnom funkcioniranju, neuroanatomskim i neurofiziološkim abnormalnostima te širim kulturalnim faktorima. Iako postoje određene naznake o pozitivnim promjenama u antisocijalnih i psihopatskih pacijenata, psihoterapijski i farmakološki tretmani nisu dovoljno sustavno proučavani te uglavnom ne rezultiraju dugoročnim kliničkim napretkom. Naposljetku, čini se da će buduće dijagnostičke klasifikacije poremećaja ličnosti uključivati obje dimenzije psihopatije.

Ključne riječi:

antisocijalni poremećaj ličnosti; psihopatija; PCL-R; afektivno-interpersonalna dimenzija; socijalno-devijantna dimenzija; forenzička populacija

Adresa za dopisivanje:

Nenad Jakšić, mag. psych.
Klinika za psihijatriju
Klinički bolnički centar Zagreb
Kišpatićeva 12
10000 Zagreb, Hrvatska
E-pošta: nenad_jaksic@yahoo.com

SUMMARY

ANTISOCIAL PERSONALITY DISORDER AND PSYCHOPATHY – REVIEW OF CURRENT KNOWLEDGE

N. JAKŠIĆ, D. ČURŽIK and M. JAKOVLJEVIĆ

Zagreb University Hospital Center, University Department of Psychiatry, Zagreb, Croatia

Antisocial personality disorder and psychopathy are often considered synonyms, but it is a case of two related yet unidentical clinical entities. While antisocial disorder is a formal diagnosis in the DSM-IV, psychopathy is an empirical construct commonly measured with the Psychopathy Checklist-Revised (PCL-R) with affective-interpersonal and social-deviant dimensions, each of which is predictive for a variety of behaviors, including types of aggression. Differences between them include focus on objective behavioral criteria in case of antisocial disorder, its greater representation in the forensic population, and the fact that psychopathy is better in predicting deviant acts and criminal recidivism. The highest diagnostic overlap is with drug addiction and narcissistic personality disorder, while antisocial disorder also shows higher comorbidity with other psychiatric diagnoses. Epidemiological studies suggest a higher prevalence of antisocial disorder in the general population, and there are also gender differences in the intensity of psychopathic traits, which is expected from personality psychology perspective. Etiological empirical studies have a rich tradition in case of psychopathy, which includes findings of broader genetic predispositions interacting with environmental stressors, specific deficits in emotional and cognitive functioning, neuroanatomical and neurophysiological abnormalities, and broader cultural factors. Although there are some indications of positive changes in antisocial and psychopathic patients, psychotherapeutic and pharmacological treatments have not been systematically studied and generally do not result in long-term clinical progress. Finally, it seems that future diagnostic classifications of personality disorders will include both dimensions of psychopathy.

Key words:

antisocial personality disorder; psychopathy; PCL-R; affective-interpersonal dimension; social-deviant dimension; forensic population

Soc. psihijat., 40 (2012) 70 – 75

Stručni rad

ODNOS INTENZITETA POSTTRAUMATSKOG STRESNOG POREMEĆAJA IZAZVANOG RATNOM TRAUMOM I SOCIJALNE PODRŠKE

ZORANA KUŠEVIĆ, SANJA MRŠIĆ HUSAR¹, NINA PROSINEČKI²,
ALEMKA KULENOVIĆ SOMUN³, GORAN BABIĆ⁴, HERMAN VUKUŠIĆ i RUDOLF GREGUREK

Klinika za psihološku medicinu, Medicinski fakultet u Zagrebu, Klinički bolnički centar Zagreb, ¹Zavod za javno zdravstvo Sisačko-moslavačke županije, Centar za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, Sisak, ²Klinika za psihijatriju, Medicinski fakultet u Zagrebu, Klinički bolnički centar Zagreb, ³Klinika za psihijatriju Vrapče i ⁴Dom zdravlja Zagreb Zapad, Hrvatska

Cilj rada bio je utvrditi odnos između intenziteta posttraumatskog stresnog poremećaja izazvanog ratnom traumom i socijalne podrške. U ispitivanju su primijenjeni instrumenti M-PTSD i Ljestvica socijalne podrške s podljestvicama partnerske i rodbinske podrške. Ispitivanje je provedeno na 127 veterana Domovinskog rata s dijagnozom kroničnog PTSP-a liječenih na Klinici za psihološku medicinu Kliničkog bolničkog centra u Zagrebu tijekom prvih triju mjeseca 2008. godine. Utvrđena je statistički značajna negativna povezanost između intenziteta PTSP-a i partnerske podrške te statistički značajna negativna povezanost između intenziteta PTSP-a i rodbinske podrške.

Ključne riječi: intenzitet PTSP-a, socijalna podrška, partnerska podrška, rodbinska podrška

Adresa za dopisivanje:

Dr. sc. Zorana Kušević

Klinika za psihološku medicinu

KBC Zagreb

SUMMARY

THE RELATION BETWEEN THE SEVERITY OF PTSD CAUSED BY WAR TRAUMA AND SOCIAL SUPPORT

Z. KUŠEVIĆ, S. MRŠIĆ HUSAR¹, N. PROSINEČKI², A. KULENOVIĆ SOMUN³, G. BABIĆ⁴,
H. VUKUŠIĆ and R. GREGUREK

University Department of Psychological Medicine, Zagreb, School of Medicine, University of Zagreb, Zagreb University Hospital Center, ¹Institute of Public Health of Sisak-Moslavina County, Center for Mental Health, Addiction Prevention and Outpatient Treatment of Addiction, Sisak, ²University Department of Psychiatry, Zagreb University Hospital Center, ³Vrapče University Psychiatric Hospital and ⁴Medical Center Zagreb West, Zagreb, Croatia

The aim of this study was to establish the relation between the severity of posttraumatic stress disorder (PTSD) caused by war trauma and social support. We used the following instruments: M-PTSD and Social Support Scale with subscales of partner and relatives support. The study included 127 war veterans diagnosed with chronic PTSD and treated at University Department of Psychological Medicine, Zagreb University Hospital Center in Zagreb, Croatia, in the first three months 2008. Study results showed a statistically significant negative correlation between the severity of PTSD and partner support, and between the severity of PTSD and relatives support.

Key words: PTSD severity, social support, partner support, relatives support

ANALIZA ČLANAKA OBJAVLJENIH U ČASOPISU „SOCIJALNA PSIHIJARIJA“ U RAZDOBLJU OD 2001. DO 2011. GODINE

DRAŽEN BEGIĆ

Klinika za psihijatriju, Klinički bolnički centar Zagreb i Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska

U radu su analizirani članci objavljeni u časopisu „Socijalna psihijatrija“ od 2001. do 2011. godine. Cilj ove analize bio je utvrditi obilježja članaka (njihovu kategorizaciju, uže područje koje obrađuju, analizu autora i ustanova iz kojih oni dolaze). Analizirane su i ključne riječi po učestalosti i područjima te literatura navedena na kraju članka. U promatranom razdoblju u časopisu je objavljeno 386 radova (od toga je 331 članak i 55 radova koje čine uvodnici, prikazi knjiga, obavijesti i sl.). Prema kategoriji članaka dominiraju stručni radovi kojih je objavljeno 123. Područja koje radovi obrađuju najviše se odnose na kliničku psihijatriju, psihoterapiju, socijalnu psihijatriju te dječju i adolescentnu psihijatriju. Ukupno je bilo 1058 autora (452 osobe).

Autorska je analiza pokazala da su oni najčešće psihijatri, psiholozi i specijalizanti psihijatrije. Od ustanova dominiraju psihijatrijske klinike te psihijatrijske bolnice. Najzastupljenije su ključne riječi iz područja kliničke psihijatrije, psihoterapije te dječje i adolescentne psihijatrije. Rezultati ovoga istraživanja uspoređuju se s onim od prije desetak godina kada su analizirani članci u „Socijalnoj psihijatriji“ u razdoblju od 1991. do 2000. godine.

Ključne riječi: Časopis „Socijalna psihijatrija“, članci, hrvatska psihijatrija, hrvatska psihijatrijska periodika

Adresa autora:

Prof. dr. sc. Dražen Begić, dr. med.

Klinika za psihijatriju

Klinički bolnički centar Zagreb

Kišpatićeva 12.

10000 Zagreb, Hrvatska

E-pošta: drazen.begic@mef.hr

SUMMARY

ANALYSIS OF ARTICLES PUBLISHED IN THE JOURNAL SOCIJALNA PSIHIJATRIJA 2001-2011

D. BEGIĆ

University of Zagreb, Zagreb University Hospital Center, University Department of Psychiatry, Zagreb, Croatia

Articles published in the journal Socijalna psihijatrija during the 2001-2011 period were analyzed in order to determine the main characteristics of the articles (categorization, narrow field of interest, authors and affiliating institutions). Key words were analyzed according to their frequency and fields. The References section was also included in the analysis. During the study period, 386 papers including 331 articles and 55 editorials, book reviews, news, etc.) appeared in the journal. According to article category, professional papers prevailed (n=123). Topics in the fields of clinical psychiatry, psychotherapy, social psychiatry, and pediatric and adolescent psychiatry were most frequently tackled. There were 1058 authors or actually 452 persons in total. The analysis of authors revealed psychiatrists, psychologists and psychiatry residents to predominate, while university departments of psychiatry and psychiatric hospitals were their most common affiliation institutions. Concerning key words, those in the field of clinical psychiatry, psychotherapy, and pediatric and adolescent psychiatry were most commonly used. Results obtained in the study were compared with those recorded a decade before in another analysis of the articles published in Socijalna psihijatrija during the 1991-2000 period.

Key words: Socijalna psihijatrija journal, articles, Croatian psychiatry, Croatian psychiatric periodicals